Evropský parlament
2024-2029

Výbor pro zahraniční věci

2025/2250(INI)

16.2.2026

NÁVRH ZPRÁVY

o zprávě Komise o Albánii za rok 2025
(2025/2250(INI))

Výbor pro zahraniční věci

Zpravodaj: Andreas Schieder

OBSAH

Strana

NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU 3

VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ.....8

PŘÍLOHA: ZVEŘEJŇOVÁNÍ PODNĚTŮ 9

NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU

o zprávě Komise o Albánii za rok 2025
(2025/2250(INI))

Evropský parlament,

– s ohledem na Dohodu o stabilizaci a přidružení mezi Evropskými společenstvími a jejich členskými státy na jedné straně a Albánskou republikou na straně druhé[1],

– s ohledem na žádost Albánie o členství v EU podanou dne 24. dubna 2009,

– s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/1529 ze dne 15. září 2021, kterým se zřizuje Nástroj předvstupní pomoci (NPP III)[2],

– s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1449 ze dne 14. května 2024 o zřízení nástroje pro reformy a růst pro země západního Balkánu[3],

– s ohledem na sdělení Komise ze dne 5. února 2020 s názvem „Posílení procesu přistoupení – přesvědčivá perspektiva EU pro západní Balkán“ (COM(2020)0057),

– s ohledem na sdělení Komise ze dne 8. listopadu 2023 nazvané „Nový plán růstu pro západní Balkán“(COM(2023)0691),

– s ohledem na reformní program Albánie předložený v rámci Nástroje EU pro reformy a růst ve znění schváleném Komisí dne 23. října 2024,

– s ohledem na sdělení Komise ze dne 8. července 2025 nazvané „Zpráva o právním státu 2025“ (COM(2025)0900), doprovázené pracovním dokumentem útvarů Komise nazvaným „Zpráva o právním státu 2025 – kapitola o stavu právního státu v Albánii (SWD(2025)0928),

– s ohledem na sdělení Komise ze dne 4. listopadu 2025 nazvané „Sdělení o politice rozšíření EU pro rok 2025“ (COM(2025)0690), doprovázené pracovním dokumentem útvarů Komise nazvaným „Zpráva o Albánii za rok 2025“ (SWD(2025)0750),

– s ohledem na závěrečnou zprávu ze dne 23. října 2025, kterou k parlamentním volbám v Albánii, jež se konaly dne 11. května 2025, vypracovala volební pozorovatelská mise Úřadu pro demokratické instituce a lidská práva Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE/ODIHR),

– s ohledem na prohlášení ze summitu EU a zemí západního Balkánu konaného dne 17. prosince 2025 v Bruselu,

[1] Úř. věst. L 107, 28.4.2009, s. 166, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2009/332/oj.
[2] Úř. věst. L 330, 20.9.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1529/oj.
[3] Úř. věst. L, 2024/1449, 24.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1449/oj.

– s ohledem na svá předchozí usnesení o Albánii,

– s ohledem na článek 55 jednacího řádu,

– s ohledem na zprávu Výboru pro zahraniční věci (A10-0000/2026),

A. vzhledem k tomu, že rozšíření EU je nadále strategickou investicí do míru, bezpečnosti, stability a demokratického a socioekonomického rozvoje na celém evropském kontinentu;

B. vzhledem k tomu, že Albánie si udržuje jasný strategický kurz směrem k členství v EU a prokázala plný soulad se společnou zahraniční a bezpečnostní politikou EU (SZBP);

C. vzhledem k tomu, že Albánie, která je kandidátskou zemí EU od roku 2014, zahájila přístupová jednání v červenci 2022, v listopadu 2023 úspěšně dokončila proces prověřování a v období od 15. října 2024 do 17. listopadu 2025 otevřela všechny tematické okruhy jednání;

D. vzhledem k tomu, že ve zprávě Komise o Albánii za rok 2025 se potvrzuje, že země nadále dosahuje pokroku ve většině oblastí souvisejících s přistoupením, a zároveň je v ní zdůrazněno, že je zapotřebí hlubších, soudržnějších a nezvratných reforem;

E. vzhledem k tomu, že důvěryhodnost procesu rozšíření závisí spíše na přísné podmíněnosti, pokroku založeném na zásluhách a účinném provádění reforem než na formálním přijímání samotných právních předpisů;

F. vzhledem k tomu, že pro cestu Albánie k přistoupení má nadále zásadní význam posilování demokratických institucí, nezávislost soudnictví, protikorupční úsilí, svoboda sdělovacích prostředků a základní práva;

G. vzhledem k tomu, že dosud nebyla plně zohledněna doporučení OBSE/ODIHR týkající se dalšího zlepšení průběhu voleb v Albánii;

1. vítá mimořádný závazek Albánie k integraci do EU, který je založen na konsensu všech politických stran a naprosté podpoře občanů, a oceňuje skutečnost, že Albánie otevřela všechny tematické okruhy přístupových jednání během pouhých 13 měsíců;

2. vítá ambici Albánie uzavřít přístupová jednání do konce roku 2027 a rychlý pokrok, jehož bylo v posledních letech dosaženo; zdůrazňuje, že je třeba zajistit důsledné provádění právních předpisů;

3. konstatuje, že Komise hodnotí albánský volební rámec jako obecně dostačující pro konání voleb založených na soutěži mezi kandidáty, přičemž opět vyjadřuje obavy ohledně nerovných podmínek, zneužívání administrativních zdrojů, obvinění z kupování hlasů a nátlaku na voliče; vyzývá proto většinu a opozici, aby v úzké spolupráci s občanskou společností konstruktivně a inkluzivně usilovaly o komplexní volební reformu a aby v dostatečném předstihu před budoucími volebními cykly plně provedly zbývající doporučení OBSE/ODIHR a Benátské komise;

4. vyjadřuje znepokojení nad pokračující politickou polarizací a konfrontačním politickým

diskursem, které podkopávají parlamentní dohled, důvěru veřejnosti a účinné fungování demokratických institucí;

5. vybízí k důslednější parlamentní kontrole výkonné moci, větší transparentnosti legislativních postupů a smysluplnějším konzultacím s organizacemi občanské společnosti, sociálními partnery a nezávislými institucemi;

Právní stát, soudnictví a boj proti korupci

6. vítá, že pokračuje proces reformy soudnictví, včetně prověřování soudců a státních zástupců, což přispívá ke zvýšení odpovědnosti a integrity v soudnictví; bere však na vědomí přetrvávající problémy týkající se účinnosti soudnictví, hromadění nevyřízených případů, jednotnosti judikatury a pokusů o nepřípustné ovlivňování;

7. vyzývá k dalšímu posílení orgánů soudní správy, zajištění jejich nezávislosti, transparentnosti a odborné způsobilosti a k trvalým investicím do soudní infrastruktury a digitalizace;

8. zdůrazňuje, že korupce vzbuzuje i nadále velké obavy a že navzdory pokroku v právním a institucionálním rámci musí Albánie nadále upevňovat své výsledky v oblasti vyšetřování, stíhání a pravomocných odsouzení, zejména v případech korupce na vysoké úrovni;

9. trvá na tom, že korupci je třeba řešit na všech úrovních, aby se posílila důvěra občanů ve státní instituce a zajistilo se předvídatelné podnikatelské prostředí;

10. zdůrazňuje, že je důležité účinně bojovat proti organizované trestné činnosti, včetně praní peněz a sítí pro obchodování s drogami, a vyzývá k intenzivnější spolupráci s agenturami EU, jako je Europol a Eurojust;

Základní práva a svoboda sdělovacích prostředků

11. vyzývá k dalšímu úsilí o ochranu svobody projevu a plurality sdělovacích prostředků, včetně větší transparentnosti, pokud jde o možné střety zájmů vlastníků sdělovacích prostředků, záruk proti politickému a ekonomickému tlaku na novináře a účinného vyšetřování hrozeb a útoků zaměřených na pracovníky sdělovacích prostředků;

12. vybízí Albánii, aby posílila institucionální rámec pro ochranu menšin a zranitelných skupin, včetně Romů a Egypťanů, osob se zdravotním postižením, migrujících pracovníků a osob LGBTIQ+, a aby zajistila účinné provádění antidiskriminačních právních předpisů; je znepokojen tím, že v politickém diskursu je slyšet protigenderová rétorika;

13. zdůrazňuje, že je třeba zlepšit přístup ke spravedlnosti, zejména pro zranitelné a marginalizované skupiny;

Reforma veřejné správy a správa věcí veřejných

14. uznává pokrok dosažený v reformě veřejné správy, včetně strategického plánování a koordinace; zdůrazňuje však, že je třeba vyvinout další úsilí k zajištění náboru na

základě zásluh a odpolitizování veřejné služby;

15. vyzývá ke zlepšení politického plánování, rozhodování založeného na faktech a transparentních rozpočtových procesů, včetně posíleného parlamentního dohledu nad veřejnými financemi;

Socioekonomické reformy a životní prostředí

16. vítá zapojení Albánie do provádění plánu růstu EU pro západní Balkán; konstatuje však, že přetrvávají strukturální nedostatky, včetně neformální ekonomiky, omezeného růstu produktivity a náročného podnikatelského prostředí; znovu opakuje, že je důležité zlepšit dopravní infrastrukturu mezi zeměmi západního Balkánu a vybudovat propojení s členskými státy EU;

17. zdůrazňuje, že je důležité investovat do vzdělávání, rozvoje dovedností a inovací s cílem podpořit udržitelný růst a sociální soudržnost;

18. zdůrazňuje, že je velmi důležité navázat skutečný sociální dialog, aby se zajistilo, že rozšíření bude přínosné pro různé skupiny obyvatelstva; vyjadřuje politování nad nízkou četností zasedání Národní rady práce; vyzývá k posílení procesu třístranných konzultací, včetně odpovídajícího zastoupení odborů; zdůrazňuje, že je třeba dále podporovat budování kapacit sociálních partnerů;

19. se znepokojením bere na vědomí hodnocení Komise, podle nějž v uplynulém roce nedošlo k žádnému pokroku v oblasti životního prostředí ani změny klimatu;

Zahraniční politika a regionální spolupráce

20. oceňuje, že Albánie nadále postupuje plně v souladu se společnou zahraniční a bezpečnostní politikou EU, včetně omezujících opatření, že se nadále zapojuje do misí a operací SBOP a že má konstruktivní úlohu při podpoře regionální stability;

21. zdůrazňuje význam dobrých sousedských vztahů a regionální spolupráce jako základních složek procesu rozšíření a vítá aktivní účast Albánie na regionálních iniciativách;

Podpora ze strany EU

22. vítá, že EU poskytuje Albánii finanční a technickou pomoc v rámci NPP III a Nástroje pro reformy a růst, a zdůrazňuje, že tato podpora musí zůstat důsledně podmíněna prováděním konkrétních reforem a měřitelnými výsledky;

°

° °

23. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení předsedovi Evropské rady, Radě, Komisi, místopředsedkyni Komise, vysoké představitelce Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, vládám a parlamentům členských států a prezidentovi, vládě a parlamentu Albánské republiky.

VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ

Tato zpráva hodnotí aktuální stav a nejnovější vývoj, pokud jde o pokrok Albánie směrem ke vstupu do EU. Obsahuje reakci Parlamentu na zprávu Komise o rozšíření za rok 2025.

Albánie je kandidátskou zemí EU od roku 2014. V červenci 2022 zahájila přístupová jednání, v listopadu 2023 úspěšně dokončila proces prověřování a v období od 15. října 2024 do 17. listopadu 2025 otevřela všechny tematické okruhy jednání, a to v rekordním čase něco málo přes jeden rok.

V tomto a příštím roce bude Albánie muset toto tempo udržet, aby splnila svůj cíl být připravena na přistoupení k EU do konce roku 2027. Členské státy by pak mohly přistoupit k ratifikaci smlouvy o přistoupení, aby Albánie mohla vstoupit do EU do konce tohoto desetiletí. V této další fázi bude mít zásadní význam účinné provádění přijatých reforem v praxi.

Tato zpráva hodnotí pokrok Albánie, pokud jde o její demokratické instituce, svobodu sdělovacích prostředků, zapojení občanské společnosti, základní práva, právní stát, socioekonomické reformy, životní prostředí, regionální spolupráci a zahraniční politiku.

Navzdory dosaženému pokroku se Albánie stále potýká s několika problémy. Musí například překonat vnitřní politickou polarizaci, zlepšit politickou kulturu, posílit právní stát a konsolidovat protikorupční reformy.

Letošní zpráva klade zvláštní důraz na socioekonomické reformy a zdůrazňuje, že zásadní význam pro zajištění toho, aby rozšíření bylo přínosné pro všechny skupiny obyvatelstva, má skutečný sociální dialog.

PŘÍLOHA: ZVEŘEJŇOVÁNÍ PODNĚTŮ

Zpravodaj v souladu s článkem 8 přílohy I jednacího řádu prohlašuje, že do své zprávy zahrnul podněty k záležitostem týkajícím se předmětu spisu, které při vypracovávání návrhu zprávy obdržel od zástupců zájmových skupin spadajících do oblasti působnosti interinstitucionální dohody o povinném rejstříku transparentnosti[1] nebo představitelů orgánů třetích zemí, včetně jejich diplomatických misí a velvyslanectví:

1. Zástupci zájmových skupin spadající do oblasti působnosti interinstitucionální dohody o povinném rejstříku transparentnosti
2. Představitelé orgánů třetích zemí, včetně jejich diplomatických misí a velvyslanectví
Government of Republic of Albania
Members of Parliament of the Republic of Albania

Výše uvedený seznam je sestaven na výhradní odpovědnost zpravodaje.

Pokud jsou na seznamu uvedena jména, funkce, případně jména i funkce fyzických osob, zpravodaj prohlašuje, že příslušné fyzické osoby byly seznámeny s prohlášením Evropského parlamentu o ochraně osobních údajů č. 484 (https://www.europarl.europa.eu/data-protect/index.do), které stanoví podmínky platné pro zpracování jejich osobních údajů a práva související s tímto zpracováním.

[1] Interinstitucionální dohoda ze dne 20. května 2021 mezi Evropským parlamentem, Radou Evropské unie a Evropskou komisí o povinném rejstříku transparentnosti (Úř. věst. L 207, 11.6.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj).